

Gåtpromenad

Välkomna på gåtpromenad!

Följ planket och klura på våra traditionella gåtor. Gåtorna är skrivna på gammal dialekt - försök att läsa högt om språket känns svårt att tyda!

Gåtpromenad

1. Kva jer e, som ha vuri, sedan vääden va skapa, men int vaal mäjr en trii vikor gamalt?

(Upptecknad i Närpes)

Gå vidare till nästa gåta, där hittar du svaret!

Gåtpromenad

2. Hor maang slags fålk
finns e i vääden?

(Upptecknad i Replot)

Svar 1: Månen

Gåtpromenad

3. Va je he, som gaar
öväär menstjoförstond?

(Vörå, Munsala)

Svar 2: Tre - krigsfolk, sjöfolk och
kvinnfolk.

Gåtpromenad

4. Ein honn staar po Bol-
tabärg
stselldär, so e hörs alt yvi
haavi.

Sagt är hans namm.

Fårni dziss e i daa, i moro,
int ento råkar ni.

(Esse)

Svar 3: Lusen i huvudet.

Gåtpromenad

5. He kom in tonno från
fremmandi land,
uutan tjimbar o uutan
band.

Va e he?

(Oravais)

Svar 4: Hunden heter Sagt

Gåtpromenad

6. Gaar åmkring o jäär
egg. Va ji he?

(Malax)

Svar 5: Ägget

Gåtpromenad

7. E fäus fullt uåv viita
koddår å in ryöd kalv
dansar mitt i. Va ji he?

(Korsnäs, Närpes, Över-
mark, Pörtom, Replot,
Vörå, Munsala)

Svar 6: Slipstenen

Gåtpromenad

8. Huggär i Stockholm o
tvettan flyygär hit.

(Lappfjärd, Esse, Krono-
by, Terjärv, Nedervetil,
Karleby)

Svar 7: Munnen, tänderna, tungan

Gåtpromenad

9. Två flaat på in veeg,
på tejde flaat två pinn,
på tejde pinn två grööver,
på tejde grööver in tunno,
på honde tunnnon in tratt,
på hande trattin
ejn tregååd,
tär alla jettär spassera.

(Kvevlax)

Svar 8: Brevet

Gåtpromenad

10. Hoki tökcker do mejr
om, fårtjöti elldär haar-
tjöti?

(Pedersöre)

Svar 9: Människan med fötter, un-
derben, lårben, magen, munnen, hår-
ret och lössen.

Gåtpromenad

11. Va e he, som griinar
mot alla o skodar kvinn-
foltji under tjoulan?

(Larsmo, Terjärv)

Svar 10: Harkött, för man vet vad
man har men inte vad man får.

Gåtpromenad

12. Va sortärs fisk finns e mest oåv?

(Korsnäs, Närpes, Övermark, Pörtom, Malax)

Svar 1: Golvspringan

Gåtpromenad

13. Först snoos stjinne
bårt, o saan klipps olin
o fåri. Va je e?

(Nykarleby)

Svar 12: Färsk fisk

Gåtpromenad

14. Ejna daan siil, ana
daan så,
he daan to e int e siil, to
e e så.

(Terjärv)

**Svar 13: Ladderskor och stickade
strumpor som kläs av**

Gåtpromenad

Om gåtorna

Alla gåtor som finns med i gåtpromenaden ingår i samlingar i Svenska litteratursällskapets arkiv. De är uppteckande för drygt hundra år sedan. De speglar samhället och sånt som var aktuellt på den tiden.

Då var det populärt att ge en klurig beskrivning av något som alla kände till – den formen av gåtor är inte längre lika vanlig. Också formen för gåtor förändras med samhället.

Intresserad av fler traditionella gåtor? QR-koden leder till materialsamlingen "Finlands svenska folkdiktning". Välj bandet gåtor!

Svar 14: En läckande så.

